

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

1/3 „ . . . 10 „

1/3 „ . . . 7 „

Za Nemčijo K 16.00. Za Ameriko in inozemstvo K 20.—

Poštništvo in številke stanejo 10 vin.

"**Soca**" ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu "Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem" in dvakrat v letu "Vozni red železnice, parnikov in poštnih zv.".

Na naročilu brez dopolnene naročnine se ne oziroma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici,

V Gorici, dne 30. 3. 12.

Morda je te slučaj. Nam pa je to v celo znamenje, da padeta dva za naš kulturni razvoj, tako razveseljiva dogodka na približno enoleti čas: »Prva slopata« za belokranjsko železnicu in habilitacija prvega slovenskega docenta na zagrebškem vseučilišču. Oboje je kulturni dogodek prve vrste. Nova železnica bo vezala Belo Krajino z Reko in Dalmacijo, spajala bo gospodarske težnje južnih Slovanov in s tem neposredno krepila narod tu dolj na jugu in na skrajnem jugu monarhije, narod, čeprav važnost so spoznali že Francuzi in ki si ne želi nič bolj, kakor da se more še bolj spojiti z rodno grudo, nego mi je bilo to doslej dovoljeno: Z gospodarskim preporodom. Goreče stremljenje po čim globlje izpopolnitvi pa hoče tudi vrše. Znanosti in književnosti hoče biti jugoslovam enak prijatelj, kakor plugu, lokomotivi in stroju. Zato goneče stremi za kulturnim ujednjenjem, za napredkom k višku zapadneevropske kulture. Znana so idealna in požrtvovana stremljenja mladčeva, ki se neutegoma trudi združiti Matico Hrvatsko, Srpsko, Dalmatinsko in Slovensko in skupnemu književnemu delu, znani so potizki ustvariti skupen jugoslovanski književni trg, skupnost gledališčnih ravnateljev, skupno organizacijo jugoslovenskih upodabljajočih umetnikov. In naj se sodi o teh prvih poizkusih, kakor se hoče, — saj je vsak začetek težak, — je jasno, da je tako delo v življenskih interesu Jugoslovancev ne le potrebno, ampak tudi možno. Že lešiča samega delovanje to dokazuje. Tembolj pa nas potrujuje v tem načinjanju dejstvo, da je našla ta misel pot tudi med našo omadino, ki stoji v prvih vrstah znanstvenih in književnih, torej kulturnih delavcev. Dokler smo se opirali izključno le na Čehe, pozabljajo na to, kar natrje bližje, je bila naša prosvetna politika doceča enostranska. Nočemo si, da se omladina obrne ed Prague, ki je mora ostati prejkošnjej največje slovansko mesto v srednji Evropi, in — po češki zagodovini — nekaka vi-

SOCĀ

*Vse za naš d, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

— Telefon št. 88. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabrič) tiska in sed.

soka šola razumnega političnega udejstvovanja svojih teženj. Toda v listi meni se je treba ozirati na bližnji Zagreb, ki nam more včasih dati dosti več, nego smo se to doslej sami mislili... S starimi anti-paščnimi, pa še vedno živimi kranjskimi predsedki o »hrvatarenju« je treba pomestiti. Ni nam treba »hrvatarati« v jeziku, kulturno jedinstvo med Hrvati in nami pa je naša in njihova potreba. Zato pozdravljamo v tem znamenju habilitacijo mladega slovenskega učenjaka na hrvatskem vseučilišču kar najradostnejše. Vivat sequens, v znamenju napredka jugoslovenske kulture in znanosti!

Pri tej priliki, se moramo spomniti mož, kajih imena so zvezama s tem našim napredkom. To sta najprej dva odlična hravatska znanstvenika, profesor dr. Josip Šilovič (izdaja že leta »Mjesecnik pravnjčkog društva«, ugledno pravniško revijo, ki je pod njegovim udejstvjem prvič pričela pričnati tudi od Slovencev in slovensko pisane razprave) in profesor dr. Ladislav Polič (znan po svojih spisih »Zakon in sankcija«, »Zgodovina hrv. vojilnega reda« in po prevodu Lisztovega »Međunarodnega prava«). Oba delujeta tisto pa vstrajno na zgradbi jugoslovenske kulture in sta zagovarjala in podpirala slovensko habilitacijo, poleg nju pa še moramo omeniti med drugimi tudi prof. modroslavne fakultete Bazalo in Šurmina. Ta in mnoga druga imena so nam jamstvo, da ostane zagrebško vseučilišče na višku znanstvene veljave, katero mu je priznal celo štirji naučni minister (sedanji ministarski predsednik) grof Stürgkh, — taisi je znano, da iz takih ust Jugoslovantom ne pride dosti pohvale.

Jugoslovenska zajednica zastavlja strogo realne namene. Nismo zamam uvedoma pozdravljali za bonum omen onega srečnega slučaja, da morejo Slovenci beležiti obenem dvojen korak naprej. Našim bodočim docentom je dana ena sama naloga, a ta je težka: Poglobiti našo znanost. Ex cathedra je ni poštke, — in dices heil gen Hallen kennst man die

Rache nicht. To moramo povdarijati tembolj, ker imamo žalostno navado, da nam je vsako šolsko vprašanje že postalno političnem. Rostoharjevo habilitacijo v Pragi so klerikalci izrabili za odklanjanje »liberalnih docentov«, Vošnjakova habilitacija pa ne da spati graški Tagesspošti (pa tudi drugim nemškim listom), kjer so na mah zoper zasanjali hulde sanje o triplizmu. Mislim, da je triplizem vsaj tako bedast, kakor dualizem, pa da tuči vprašanje o recipročnosti izgrevškega vseučilišča in njihovih zvezih z eno ali drugo našo docenturo, marveč da so kulturna stremljenja važnejša in pred vsem plodovite, nego li državnopravno-politična. Ne pozabimo na to, da profesoška stolica ni namenjena politiki, marveč le znanstvu, in pozdravljajmo jo v tem znamenju.

Če se bodo kedaj unesničile obljube všeskih čeških funkcionarjev, da nam oni »ustvarijo« fakulteto, tam bolje. Ta celi moremo zasledovati s tem večjo intenzivnostjo, ker je treba zlomiti cipor nekih sebičnih činiteljev. Med tem pa moremo že graditi temelji jugoslovenske vzajemne znanosti s pomočjo Zagreba in tako postaviti svoja stremljenja na širšo podlagu, — kar bo naši bodoči, toliko željeni univerzi le v prid.

K.

Družba sv. Cirila in Metoda

Pri zabavnem večeru družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici so preplačali vstopnino sledeči gospodje: g. dr. Dereani 11 K, g. dr. Sket 10 K, g. Klun 7 K, g. A. Gabršček 4 K, g. J. Medved 4 K, g. Leop. Benčina 4 K, g. dr. Puš 3 K, g. Drufovka 3 K, g. Urbančič 3 K, po eno K g. Ivančič, g. Kruščič, g. Kravos, g. dr. Marušič, g. dr. Pilč, g. Pinter, g. prof. Žihl, g. prof. Zupančič, g. N. N. in 60 v g. N. N. dijak. Nadalje so poslali mesto vstopnine g. Šapla 3 K, g. Drašček 2 K, g. Kubuša učitelj glasbe 2 K in neimenoval 3 K. Najsnnejša zahvala vsem cenjenim darovateljim in Odbor.

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Daleje.)

Zdalo se mu je, da je padel v kaien, vroč potok, kjer so ga objeli temni valovi, podobni tem oblakom na nebu; objeli so ga in zdaj ga neso nekam, kakor veter oblake... V temi in šumu, ki ga je obdajal, je nejasno videl, da se neso izjedno z njim še drugi ljudje, danes ne več isti, nego včeraj, vsak dan novi, a visi enaki in enako revniji in zoprni. Pijani, šumni, revni, so se vrtej okrog njega, ukakor v vihri, lumpali za njegov denar, rogalji se mu, bili drug drugega, kričali in večkrat celo plakali. In on jih je bil. Spominja se, da je udaril nekoga dne nekoga s pestjo v obraz, da je potegnil nekomu sruknjo z života in jo vrge v vodo in da mu je nekdo poljubljal roke z makrimi, bladnimi ustnicami, gnusnimi kot žabe... poljubljal jih in plakalje prosil, naj ga ne ubije... Nekaki obrazi so se mešali v njegovem spominu, zvoki in besede so zvenele v njem... Ženska v žoltem svilenem jopiču, ki je bil odpet na prsih, je pela z glasnim, gibečim glasom:

... Vsi ti ljudje, kakor tudi on, so objeti od tistega temnega vala in se neso z njim, kakor smeti, podlivjani, pozverinjeni od tečesa... Njih vseh je strah, kakor in njega, da bi pogledali naprej, tja, komar jim nese ta besnosilni val. In, zalivaje z vīnom svoj strah, se peha na prej toku, otepajo, rjovč, dela nekaj grdega, uganjajo

burke, šume in nikdar niso dobre volje. Tudi on je delal vse to, vrteč se sredi njih... In zdaj se mu je zdelo, da je delal vse to iz strahu pred seboj, da bi imel ta del življenja čimprej za seboj, ali, da bi ne razmišljal o tem, kaj da bode pozneje?

Sredi kipečega vrveža orgij, v topi ljudi, kjer se jih je polastila razuzdanost, razrušenih od divih strasti, polubrežumnih od stremljenja, pozabiti sebe samega, le Saša edina je bila vsikdar mirna in ravnodušna. Ni se opivala, govorila je z ljudmi vedno s trdim, poveljniškim glasom in vse njeni kretnje so bile enako gotove, kakor bi je ta potok ne imel v oblasti, nego ona sama bi vlevala njegovemu burnemu toku. Zdela se je Foma najumnejša izmed vseh, ki so ga obdajali in obenem najbolj žejna šuma in orgij; vsem je povlejvala in neprenehoma si je izmisljevala kaj novelga, a govorila je z vsemi enako: izvoščkom, lakovcem in matrozom v istem tonu, kakor s svojimi prijateljicami in s Fomo. Bila je čapša in miljša, nego Pelagiča, toda njena ljubezen je bila nekako močneča, hladna... Foma se je zdelo, da skriva globoko v svojem srcu pred vsemi nekaj strašnega, da ne bude nikdar nikogar ljubila in da se nikoli vsa ne odkrije. Ta tajnost v ženski ga je vlekla k njej s čustvom bojazljive radovednosti, ogromnega, mapetega zanimanja do njeni mirne in hladne duše, temne, kakor njeni oči.

Nekoč ji je reklo Foma:

»Praviza prav sva morda psejala že mnogo denarja!«

Pogledala ga je in vprašala:

»A zakaj bi jih hrani?«

»Zakaj, res je?« je pomisli Foma, začuden nad tem, ker je sodila tako priprosto.

»Kdo pa si?« jo je vprašal drugokrat.

Uredništvo

se nahaja v Gospodski ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravnštvo

se nahaja v Gospodski ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanec se računijo po Peti-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjam vsako odgovornost.

Sporiladanske razglednice C. M. D.

— Maksim Gaspari, znan slovenski umetnik-slikar je naslikal krasne spomiladanske razglednice, ki jih je začila Ciril-Metodova družba. Predmet eni je nekdanja (zlasti vzhodno štajarska in belokranjska) navada, da hodijo dečki in deklice o Jurjevem pojoč od hiše do hiše, s seboj nosijo zastavice, z zelenjem in cvetjem okrašene drogove in koščke, katere jim gospodinje napolnijo z velikonočnimi piruhin in drugimi dobrimi rečmi. Ta šega je še ostanek iz starejših paganskih časov.

Tudi druga sličica kaže junaka spomilad in prerojenja, svetnika Jurija, toda ne, kakor smo ga bili vajeni, kot nemškega viteza v oklepnu, kako se bojuje z zmajem, marveč čvrstega gorenjskega kmečkega fanta, ki jezditi iskrega belca po zelenem travniku in siplje iz polne košare počne cvetja na zemljo. V ozadju pa čeplj počitvena, pa tako lepa domača kmečka kočica.

(Razglednice (à 12 v) se dobivajo v naših knjigarnah in jih priporočamo. So Ciril-Metodove!)

Ciril Metodova družba priporoča vsem rodoljubom svojo veliko zalogu našega kolkca. Kdo pošilja svojim znamencem in znankam spomiladanske in velikonočne pozdravne, naj nikan ne pribabi prijetiti na razglednico ali pismo tudi družbeni narodni kolek. Ta mači izdajatek vsakdo lahko utripi, Ciril Metodova družba pa vendar dobiti potem skupno lepe zneske. Kupujte torej narodni kolek, ker s tem kolistite ob jednem prepotrebljivem šolski družbi.

Iskrena hvala vsem, ki so sodelovali pri začavljenem večeru, katerega je priredila goriška ženska podružnica družbe sv. C. in M. dne 23. t. m. »pri Jelenu« in sicer v proslavo blagopolojne g. Reinöhl-Suhadolnikove. Vse točke programata so se projizvajale v popolno zadovoljnost. G. učiteljiščniki so se res pokazali, da so z vsemi nastopom popolnejši. Gorjčani smo lahko zadovoljni s pridobitvijo slovenskega učiteljišča. Igranje in petje je bilo izbornino. G. Sancin se je posebno odlikoval

»Ali si pozabil, kako me imenujejo?«

»No, kako neki!...«

»Kaj ti je torej še treba vedeti?«

»Glede pokoljenja sem te vprašal...«

»Ah! No, Jaroslavljanska sem... iz Ugliča, meščanska... Harfistka... Ali ti bom slajša, zdaj ko ves, kdo da sem?«

»Kaj misliš, da vem?« je vprašal Foma, masmehuje se.

»Ti-l še vedno ni dovolj! A več ti ne povem... Čemu? Vsi smo istega pokoljenja, ljudje in živila... In kaj se da reči o sebi... čemu? Neumorni so vsi takšni-le razgovori... Raje pomisliva, kako zabiljevi današnji dan?«

Tisti dan sta se peljala na parcobrod z glasbenim orkestrom na izprehod, pila šampanjca in vse so se strašno opili. Saša je pela neko posebno, čudovito žalostno pesem in Foma, ganjen od petja, je plakal, kakor dete. Potem je plesal z njo »rusko« in naposled je skočil poten in utrujen, kakoršen je bil, oblečen v vodo in jedva da ni atonil.

Zdaj spominja se vsega tega in mnogočesa drugega, je čutil v sebi sram in nezadovoljnost s Sašo. Ogledal je njen vitki stas, poslušal njeno enakimernio dihanje in čutil, da ne ljubi te ženske in da mu ni potrebna. V njegovih pijanih glavi so se počasi porajale nekake sive, začadle misli. Kakor da se je vse, kar je preživel v tem času, zamašalo v težek, vlažen klopčič in zdaj se ta klopčič preobrača v njegovih prisih, razmotrava se počasi in njega samega ovijajo tenki, sivi motvozi...

»Kaj se pač godi z mnenjem?« je misil zdaj. »Zdaj sem začel lumbati... zakaj nekaj? Živeti ne znam, samega sebe ne razumem... kakšen človek sem pravzaprav?«

(Daleje prih.)

DREVNI TRÖ. DOMU KONCERT!

MOJA STARÁ

Izkušnja je in ostane, da je najboljše sredstvo za odpravo poletnih izpahajajočev, za doseg, da ohranitev nežne in mehke, kože ter bele polti lilijsko mlečnato milo. Znamka kojnikev tvrdke Bergman & Co., Tetschen a/E. Komad stane 80 vin. in se dobiva v vseh lekarnah, mirodinilicah, parfumerijah in podobnih trgovinah. Bergmanova lilijska-krema "Manera" slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste tako nežne in bele roke. 1 tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. — V »Zarji« od 16. t. m. čitam, kako je neki meni dobro znani »Soc. dem.«? že v uvodnem naslovu »Kako se bo rešila vodna zadeva s tovarno Leykam-Josefthal v Podgori« povedal, da nič ne ve o vsei stvari, kar se tiče vodovoda v obč. Podgora. Glavna njegova misel ne bila, napadati županstvo in starešinstvo. Rad bi proti istemu naruševal javnost, toda s svojo bistroumnoščijo ima »smolo«; povedal je sam, da nič ne ve in tudi ne, kako starešinstvo in tovarna »kontrakt« sklepajo. Ni moj namen da bi branili ne tovarno ne obč. starešinstvo. Se bodo že sami branili, če se jim bodo zdele vredno odgovarjati. On predstavlja nameravano vodo, katera se misli napeljati do konca vasi, ter nadomestiti s sedanjim, pokvarjenim od špirita za nezdruživo. V brk mu povemo da voda bode (»če se načrt izpolni«) zdrava, in da bode imela tovarna odgovornost za njo. Revček; kaj se pa mešaš ti v zadave, ki ti niso, kakor si sam povedal, nič zname. Kaj? ti tečejo slame po občinskem stoku; povsodi hčete biti prvi, rad bi bili tudi v občinskem zastopu, kaj ne da? — Potem bi imela občina pravega gospodarja, posebno pa če bi tako gospodaril, kakor gospodaril svoji družini. — Drži in delaj po programu soc. dem. — ne pa da napakaš in hujškaš po »Zarji« može, katerim se z mimo vestjo lahko reče, da delajo v blagor občine. Li ne veš, da tisto brezanje in butanje ne vpliva dobro posebno pri nas v Podgori na soc. dem. stranko.

Kako bi »Soc. dem. str.« imela v Podgori več vpliva, ako bi ne imela takih vedniličev, kateri čeravno sta mož in žena Slovence, za par izdajalskih hišič prodajo svojo deco v Italijansko lego, in ta deca jih že sedaj piha s »ščavom«. Oprestate, g. uredbnik! Ta vam odčinito povej, da sem jaz socijalni demokrat in da obsojam ne našo stranko ampak Podgorske voditelje in še par drugih, ker ne držijo kar so kar bi lahko bili, ker Podgora ni še v Vidini. Sem oče več otrok, sem žoc, nem., mati me je slovenski učila, znam dobro italijanski in tudi nemški, tako dačec pa se nisem spozabil, da bi za par »ščavom« podil svoje otroke v legino selo, in tudi jaz ne zahtivam da bi Italijani svoje pošiljati v slovensko selo. Se nam lego zahvalim, g. uredbnik, da ste sprekeli moj dopis, s katerim sem imel svojo zmizaj slovensko dušo. Bedi mi zdravlj!

S. J.

Iz tržiškega kraja

Iz Devina. — V »Novem času« se je držnil neki devinski pisun Maxi in svojo osebo in sicer zaradi tega — ker sem iz ustuljenja do Slovenske družine dočustil oni nahajščani materi, ki me je prišla zalet v Šošo. Zneno je, kako klasične »Novi čas« po vsaki priliki, oblačiti ugled učiteljstva. To pot pa bo že moral sam požreti ono blago, ki ga je zahteval proti meni. Zaradi če sprejme dopis človeka, ki je tako zabit, da misli s svojim neumnim zavajanjem izodkopavati ugled slovenske Šole v Devinu in mor osebri ugled — zato ker sem slovenski materi, nahajščani od »Novega časa«, pred sodnijo odpustil zahteve — bo vsak kojček razsoken človek »vedel«, da ljudem okrog »Novega časa« nedostaje onega božlega daru, ki se imenuje pamet. O taktu niti sledu. Kakšno trohicu dostojnosti bi poprej našel pri njih sorodnikih po barvi, ki prebivajo v Afriki in Avstraliji?

Izprajencu iz Devina pa, ki si devoli tak nestrimer dopis skrpati, bi bilo edino zdravo odgovoriti s pasjim bičem! Sicer pa ni še vseh danij konec in, potčažite se, scdmiklo postopanje se še ponovi. Zato poskrbim jaz.

Rudolf Gasperin, nadučitelj.

Za vsakega! Za vsakega!

Moško perilo:

Srajce bele fine »Gentlemen« barvane moderne »San Remo« Touristen »Rigi« kakor tudi lepe kravate, vratniki, manšete, sp. hlače, nogovice in žepne rute v veliki izberi in po nizkih cenah prodaja

Tvrdka: HEDZET & KORITNIK GORICA

Vogal Corso Gius. Verdi 5 in Via Scuole 3.

Domače vesti.

V odgovor na perlidno laž v včerajšnjem »Edinstvu«, da so dne 25. t. m. Nemci na svojem izletu v Št. Mavru mene in mojo družino pozdravljali s »Heil! Sniderschütz!«, odgovarjam s tem, da danujem dvajset kron za »Šolski Dom« in navno toliko za družbo sv. C. in M.

Venjetno pa je, da se po takih ostudnih revolverskih napadih ne bodo širile vrste omlj narodnih mož, ki tih in mirno nosijo največje bremje narodnega davka... In med take dalmatoplačevalce se vedno štejem tudi jaz.

Rodoljubni, in kakor se izdi mogični (!) dopisnik pa naj sedaj govoril. — Izjavljjam pa, da bi v prihodnje na take napade mogel zapreti »reko in srce«.

V Gorici, dne 30. marca 1912.

Franjo Žnidarič, c. kr. ravnatelj.

H koncertu. — Le še malo ur nas hoči od nočnijega koncerta, ki ga smemo pristevati k največjim, od kar obstaja Pevsko in glasbeno društvo, in ki bo igotovo dokumentiralo, da napredujemo Slovenci v Gorici v gojstvu umetne glasbe. Razummoškega in mešanega zboru se bosta prizvajali 2 točki s spremljanim orkestra: Jeitejeva prisega od Sattnerja, največje slovensko delo te vrste razum njegovega oratorija. Druga, norveška pesem, ki nam pričuje plovivo Norvežana Olafa proti severu in njegov prihod v Krasino, bajno novo deželo, je zdana na narodnih lahkih motivih, ali spremljavanje in variacija v izrazu jo napravljajo nad vse srčkanje.

Takšega koncerta nismo shigli v Gorici že 2 leti. Odiba je krasna, umotivata veličastna. So v nih mestu, da dignevali pogralbi in pretrese, druga, da bi zavirkali od veselja. Poslušalci bodo očarani.

Zato ne sime čusti nihče dobita. Že narodna dolžnost bi zahtevala od vsakoga, da podpira od Slovencev gojeno umetnost, naravnost naroden greh in neodpuščno pa bi bilo, če bi kdo izostal od tega koncerta. Čigar glavna točka je velika Sattnerjeva skladba. Zato vse na koncert! Nikomur ne bo žal.

Darovi za »Dlasko kuhičino«. — Vsičke izvansodne poravnave sta darovala po 4 K. Ant. Turk in L. Širca iz Dutovlja, skupaj 8 K. — Solarji Žinka, Minka, Stefanija,

Justina in Janez so priredili v Zalogu (pri Tolminu) veselico in poslali vso nabranjo vstopnino 15 K. — Mladi umetniki se točno zahvaljujejo danovalcem za preplačila. — Amt. Stemberger 0'80 K. — Na račun mesecnine je prišlo 7750 K. — Živeli davalki!

Podružnica S. P. D. v Idriji napravi za Velikonoč izlet v Gorico. Ostje dospelo v naše mesto na Velikonoč dopoldne, si ogledajo mesto, napravijo izlet v Kronberg, zvečer se udeleže gledališčne predstave, drugi dan izlet v Brda in iz Plavil odhod v Idrijo. Kosili bodo »pri jetenu«, včerajli v »Stikbahnu«.

Gostovanje članov slov. dež. gledališča ljubljanskega v Gorici. — Kakor že naznajeno, vprizore ljubljanski igralci na Velikonočno nedeljo t. j. 7. aprila otvoritveno predstavo v Gorici. Vprizori se burka v 4 dejanjih »Vražji Rudi«. Pri predstavi se deluje vojaška godba. Burke je jazko dobro vspela v Ljubljani in upamo, da se odzove na ta dan tudi naše občinstvo v potniščem številu.

Slavnemu občinstvu podajemo načinjeni reportoine, ki se bo protizval v Gorici:

V nedeljo, dne 7. aprila: »Vražji Rudi«, burka. Sodeluje vojaška godba. V sredo, dne 10. »V nočnem lokalu«. V četrtek 11. »Kralj«, drama. V soboto 13. »Zlata skieda«, komedija. V nedeljo 14. »Milijon«, burka. Sodeluje vojaška godba. V torek 16. »Koncert«, komedija. V četrtek 18. »Reka«, drama. V soboto 20. »Gardist«, komedija. V nedeljo 21. »Nebesa na zemlji«, burka. Sodeluje vojaška godba. V torek 23. »Grešna ljubezen«, drama. V sredo 24. »Tekma«, drama. V četrtek 25. »Dramski in pevski večer«. — Vimes se vrše še gostovanja v Tolminu, Renčah, Prvačini in Trstu.

Za občinskega zdravnika za Bazovico, Lonjer, Padrič in Gropado v tržaški okolici je imenovan naš rojak g. dr. Izidor Reja. Imenoval ga je tržaški mestni svet v sinčni seji.

Akad. fer. društvo »Adrija« predstavlja v ponedeljek 1. aprila zvečer ob 8. uri »pri jetenu«. Predstaval bo g. dr. Jurko Pretnar o Parizu s sklopičnimi slikami. Vstopnina za džalke 10 v; za druge 20 v.

O konkursih v Gorici pisarijo po raznih listih ter vlatičijo v konkurs Še take ljudi, ki jim gre trgovina dobro. Prosili bi razne izvengorške liste, maj bodo previdni, ker takoj le razglaševanje in pretiranje, kakoršno vidišmo v zadnjem času, je neizmerno škoduje slovenski trgovini v Gorici. — Uzhoki krize na trgovskem polju v Gorici tiče največ v novih prometnih zvezah. Gorica je bila polna trgovin, ker je bila središče dežele, kamor je hodil zlasti slovenski deželan po vsakou svojo potrebščino. Dandanašnji pa je odprt Trst in dobre trgovine so po vseh trigh po deželi. Zato se mora naravnino skriti trgovina v Gorici. To je glavni uzrok konkurenči; vse drugo, kar se navaja, je ali pretirano ali neresnično.

Javen shod za ustanovitev bolniške blagajne za sodne okraje Tolmin, Kanal, Cerkno, Kobarič in Bovec.

Pripravljali in odbor za ustanovitev samostojne bolniške blagajne za sodne okraje Tolmin, Kanal, Cerkno, Kobarič in Bovec, predstavlja v Tolminu v nedeljo, dne 31. t. m. ob 2. pooldine v gostilni pri Kranju javen shod delodajalcev in delojevalec v zadavi ustanovitev samostojne bolniške blagajne za zgoraj imenovane sodne okraje. Vablje se vse občnike, da se tega shoda vdeleži v obilnem številu, ker bo to njim samim v korist.

Pripravljani odbor za ustanovitev samostojne bolniške blagajne.

Izredni občni zbor »Slovenske Čitalnice« v Gorici bo dne 31. III. 1912 ob 10. uri predp. v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Sprememba pravil, 2. Volitev blagajnika. NB! Ker je treba k 1. točki 1/3 članov, se na to posebej opozarja. Odbor.

Kraški vodovod. — Poslanec dr. Gregorin je ponovno interveniral v poljedelskem ministerstvu zaradi gradnje kraškega vodovoda. Sedaj je dr. Gregorin v poljedelskem ministerstvu doznan, da upa

vlada v kraktem dokončati detaširane projekte tega kraškega vodovoda. Skupnosti cele naprave, ki bo oskrbovala cel Kras z vodo, so preračunjeni na 7 milijonov krov.

Kritik »Gorice« d. b. ima smrten greh. — Povedal je »Novi Čas«, da ima kritik »Gorice« d. b. smrten greh. Če pa reče »Novi Čas«, potem je že res. Kritik d. b. ali g. dr. B., kakor navaja »N. Č.«, je ocenil v »Gorici« v podlistku Zolajev »Polom«. In s tem »Polomom« ga je tako pomislil, da si je naločpal smrten greh. »Novi Čas« namreč pravi: da je papež dne 1. septembra 1898. prepoval brati vsa Zolajeva dela, vsled česar jih pod smrtnim grehom ne sme brati noben katoliški kristjan; za branje Zolajevih romanov je treba dovoljenja od višje cerkvene oblasti. — Katoliški kristjan g. dr. B. ali ponižnje d. b. pa je bral Zolajev roman »Polom« brez dovoljenja cerkvene oblasti. Pa ne to, kaj je še naredil! Ocenil je roman in ga celo priporočil starejšim, resnejšim bralecem. Zato ima smrten greh in mora hitro k velikonočni spovedi, če ne bo pogubljen. — Za čitanje Zolajevih romanov treba dovoljenja od cerkvene oblasti. Vsi, ki berejo Zolajeve romanе, naj torej napravijo ulogo na nadškofijski ordinarijat s ponizno prošnjo, da se jim dovolji branje Zolajevih romanov; bomo videli, kolikem dovolijo!

Veliki čudaki in usmiljeni in vredni ljudje so v klerikalni stranki. Tako pravi včerajšnji »Novi Čas«. Pa zakaj so čudaki in usmiljeni vredni? Pravi namreč, da se dobijo med klerikalci ljudje, ki hočejo biti pristaši klerikalne stranke in dobrati katoličani pa vendar nislijo, da morajo čitati liberalne liste. Ti ljudje so čudaki in vsega usmiljenja vredni. — Tako jih žali. Ali se pustijo takoj žaliti od izbesnega »Novega Časa«, ki delajo le razdrog na Goriskem? Niti v roke ne smejte več vzeti »liberalnih« listov, tako je ukazal »Novi Čas«. Seveda prav gotovo ga bodo ubegali vse! — Ali zakaj tak strah pred »liberalnimi« listi? Ali so tako nezanesljivi tisti pristaši, da jih lahko kak »liberalni« list ob prvih prilikah odvrne od klerikalne stranke?

Detomorilka Terčič Josipina pred vroto v Gorici. — Poročali smo že obširno o detomoru na Vogrščaku. V četrtek je bil poročna razprava proti detomorilki. Pravila, da jo je Al. Gregorič, ki je izbežal v Aleksandrijo, posilil, dej obljubil, da jo poroči, ona ni vedela, da je poročen. Priznava, da je dete zadavila, ker je jokalo; pravi, da ni vedela dolgo, da je mosna, priporoča da je bila vsa zmešana in obupana, da pa ni imela namena, dete umoriti. Trpelce je bila položila v vrečo ter je skrila v seniku. Razprava se je vrnila pri zaprtih durih. Terčičeva je obsojena na 18 mesecov težke jače, s postom vsake 3 meseca.

Stavljeni sta bili poročnikom dve vprašanji: ali je postopala iz namenom umoriti otroka ali je dopustila, da je otrok umrl, ne da mu je dala potrebno pomoč. Poročniki so odgovorili na drugo vprašanje z da-in s 4-ne. Predsednik poročnikov je bil g. Jos. Medved. — S tem je poročno zasedanje končano.

»Zarji« in socialistični demokrat. — Ideje Marxa niso prav niti nasprotne idejam Tyrša. Narobe, obojni ideji se izpopolnjujejo. Tudi mi nikjer napisano, da Sokol ne more biti socialistični demokrat, dokler sproznavajo živo tvorno moč narodnosti in ne govorijo bistega starega »nesmisla«: »Kaj narod, zelodej je moj narod«; ravnotako pa tudi ni nikjer napisano, da ibi dober in požrtvovan socialni demokrat ne more biti Sokol, načil si telovadeč ali pa širitev sokolske ideje, demokratizma in enakosti. Vse tiste rekrumentacije, ki jih od casa do časa čujemo iz vrst socialističnih demokratov proti Sokolstvu, so večinoma prazne; pa tam imajo sicer dejansko podlagu, a nikdar v nedostatnosti Sokolstva, kot takega, temveč le kadar ga zaistota človek, ki ga sam prav ne razume. Toda, tudi najzadržnejši socialistični demokrat nima mora pritrditi, da se Sokolstvo rešuje teh raznimi paradični eksistenc, ker ima v sebi živo

Imate bolečino?

Fellerjev fluid z znamko »Ela-Juli«. Pomaga tudi pri trganju v bedrih, križu in skelebi. Ta je v resničnosti dober! To ni samo reklama! Dyensjsterica za poskušnjo 5 krov franko. Izdelo

endenco, izpopolnjevali se in pomagali demokratizaciju do uresničenja.

O tem se je ne le že mnogo debarivalo, ampak tudi že kar pisalo, in to ne le po Sokolskem Praporju« (kjer dobro razgovavlja ta vprašanja br. S. F.), ampak tudi po »Nasli Zapiskih«. Tem žalostnejše da spredeljena vrednik »Zarja« g. Eribin Kristan v svoj sicer dobro urejevanji dnevnik tako neinteligentno in nezagrjenem radikalizmu dišeče do pise iz Solka«, kar ga je prinesla torkova »Zarja«. Tam kar mrgoli raznih zlobnosti, pisec venomer meče v en koš svoje razredne nasprotnike, narodnjake, lažljanci in Sokole, kar da bi bilo to vše eno, povrhu tega pa je pravi, da je telovadba školjiva onemirila dela čez dan. Pisec poverno, da je tudi man do tega; da se v Solkanu kakor tudi po vsej Avstriji uvede v vseh obrahil 8. oziroma 9. urni delavnik namesto dosedajnega dolgega delavnika, ki se podjetniku ne rentira, delavca pa nuskoduje telesno in duševno, ne delavce nima denarja za Sokola, naj ima vsaj s impatijem zarj in napirobi delmar zase in za svojo organizacijo, pa lahko pri tem ostane dober Sokol in dober socialistični demokrat obenem, kar se pa telovadbe tiče, je dobro, da se razvija telovadbeno, ne pa aerotransko. K škodljivemu pretiravanju pa nikdo niktogar ne smi. Polej je pa še vedno pretiravati telovadbo, nego pretiravati pisanje, kar se v Solkanu mnogokrat zgodi, kar bi se pa ne zgodilo, ce bi fantje bili več Sokola in manj političarja za umizo. Govori Levpušček, Pučov, Pedgornikov, Irgolichev, kakor se rači izraziti »Zarji«, dopisnik, so imeli in imajo namen vzbujati zahtevanje za Sokola in to je tudi prav. Če bi mi menili vsako Tumovo besedo, bi bil kmalu vrtec počn njegovih — radikalnih.

Pamet torej. Mi že nekaj časa sem pišmo in kljemo naprednjake v levo, in kakor kažejo gotova iznenanja, se morda le kedaj zdramimo. Zato mi prav nič treba stnosti stresati po »Zarji«, naj se socialistični demokrati v Solkanu raje trdnejše organizirajo, kar to je namen prav. Zabavjanje po Tumovem sistemu pa le kvare dobro voljo k delu in širi medsebojno prekljanje, v največje veselje tistim, ki so skupni s ovražniki delavstva, načodnosti in svobode; Razum komervativnim in klerikalnim elementom. Smer naprednjakov in socialističnih demokratov pa mora biti: V skupem boji za napredje, proti reakcionarni masti, naj bo kerkoli.

K.
V. Ozeljanu so imeli občinske volitve Izvoljeni so seveda naprednjaki, ker v tej občini nimata klerikalna stranka nobene moći.

Cukarja na Krasu. — Klerikalci hodo letos očukati Kras. Posebno »Kraško okrožje« hočejo ustanoviti Podzvezda hoči predstaviti na Krasu tukom letosnjega leta poseben tečaj, ki naj izbruheta kraške mladine za pristne čuke. Priprave za tečaj začno takoj. Računajo tudi s tem, da bodo imeli neprimerno velike stroške, z organizacijo po Krasu ... ali lotiti se hočjo Krasa v znanimenu »čuka« in očukati hočjo Kras, naj stane, kar hoč! Nadejamo pa se, da kraški čukovi ne bo veliko število. Za horca pa znajo imeti novostrujanje, da bodo imeli res velike stroške s svojo čukovsko organizacijo. Organizatorji ostanejo čuki, katerim se bodo Kraševci smejali.

Kot sv. trije kralji so romali v Ravnicu v ponedeljek trije novostrujarski junakli. Ravnic je namreč pretela nevarnost, pred kraljki so napravili izlet v Ravnicu Sokoli iz Prvačine in drugi. Nunc Godnja je to naznani v cerkvi. Ravničanje so spreveli Sokole lepo mirno; nič se ni zgodilo, kar bi bilo novostrujanje veselilo, le par negodnjev je nekaj godnjal. Nunc je lokal v »Novem Času« in se neumno branil. Ljudje so že prav razumieli, kaj pomenijo negodnje besede v cerkvi! — Strai in groza je nastala, kaj, ali je Ravnic »liberalna?« Godnč je klical na pomoč in v ponedeljek je bil občni zbor »Kat. slov. izobraž. društva«. Ljudi treba obvarovati pred pogubnosnim »liberalizmom«. Pomagajte, novostrujari! In šli so gor trije: Kremža, Česeni in Orel in pelj so pobozno: Sveti trije kralji gori gredo ... vsi so nastopili in vsi so govorili. »Polna dvora na poslušalcev jih je poslušala. — In Ravnica je rešena! Kidor ne venuje, ne smeti velikonočnega pršuta.

Stekel pes je vgriznil v Minnu 64let-

negra moža Pahorja. Poskrbljeno je bilo lutro za zdravniško pomor, na kar so Pahorja prepeljali na Dunaj v Pasterjev zavod. — Psi so ubili v Orebiči. Živnodravnik mu je odrezal glavo, katero so postali na Dunaj.

Učitelj predsednik »Katoliškega izobraževalnega društva«. — V Kožbani v Brdih je ustavil znani župnik Plesničar »Kat. izobraž. društvo«. Župnik je tajnik društva, predsednik pa učitelj Jos. Enzetič. Velika čast v današnjih časih, ko je pes pri klerikalci bolj spoštovan kot pa ljudskošolski učitelj!

Krvavirska »Edinstvo«. — »Edinstvo« dela danes lindo kavalirske. Kako je kavalirska, spričuje današnja izjava g. ravnatella Žnidarsiča. — Neumna je, ker sprejme visoko bedarijo, katero je pošlejo politični srajčniki iz Gorice. — Za danes naj premisliju o tem!

Odpore trgovine. — Jutri v nedeljo bodo v Gorici trgovine odpore cel dan.

Odpri lekarni. — Jutri popoldne bo sta odpri v Gorici lekarni Cristofolotti-Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi poročna služba v času od 31. t. m. do 7. aprila.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu. Sedež: kavarna Minerva, via Acquedotto. — Odbor tržaškega kolesarskega društva »Balkan«, videč nagli razvoj in napredek društva, in v pri vrsti storisti in interes svojih članov, posnel metodo inozemskih Touring klubov, in sklenil v smislu sklepa občnega zborna 11. februarja 1912, zavarovati svoje člane zoper kolesarske nezgode. To zavarovanje se deli v dva razreda, in sicer: I. razred s pravico K 2000 za slučaj smrti; K 6000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 2 dnevne podpore za delno nesposobnost od 5 dneva naprej do 200 dni. II. razred s pravico K 1000 za slučaj smrti, K 3000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 1 dnevna za delno nesposobnost od 5 dneva naprej do 200 dni. Letna članarina znaša skupna z zavarovalnino K 10 za prvi in K 6 za drugi razred. Vsa pojasnila dajejo se bodisi ustreno vsaki dan od 8.—9. zvečer in ob nedeljah od 12.—1. pop. v dr. sedežu, ali pa pismeno. Kolesarji, kateri imajo veselje do kolesarskega športa in ob enem da se zavarujejo — dobro došli.

Predsedništvo Tržaškega kolesarskega društva »Balkan«, Leopold Pegan l. r., predsednik.

Popravek. — V zahtvi, ki smo jo priobčili v četrtek o blagoposojni g. Locatelli iz Vrtojbe, je bilo izprišeno ščitko vodstvo. Tem pustom popravljamo dotično zahtvalo: da se žalujoci ostali zahtvaljujejo za udeležbo pri pogrebu tudi šolskemu vodstvu v Vrtojbi.

Listnica: V. P. Dopis smo morali odložiti za prihodnjič,

Mollo-v Seidlitz-prašek

je za na teloden tripeč neprekosljive sredstvo kateri ima prednost pred vsemi drugimi dr. stičnimi čistili, krogločami in granitčami.

Cena orig. škatljice K 2.
Ponarejanje so sedanjsko nasleduje.

Mollo-v Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolesine olajšajoče in okrepljujoče sredstvo, kateri ima prednost pred vsemi drugimi dr. stičnimi čistili, krogločami in granitčami.

Orig. steklenica K 2.

Na prodaj po vsem lekarneh in mirodinicah. Glavna lekarna A. MOLL, 6. in kr. avtor začink, Dunaj, Tučljanben 9.

Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli,

G. Cristofolitti.

Grozen zločin, trikratni umor.

Iz Sv. Lucije, 28. marca.

Danes zjutraj je umoril neki Franc Kragelj v vasi Modrejce št. št. 34. svojo soprogo in 2 lastna otroka. Umor je izvršil z navadno ročno sekiro in se ob 11 ur predpoldne sam javil c. kr. okraj. sodniji v Tolminu.

Grozen prizor nudi videti mrlje. V predobi (spalni sobi) zakonska postelja zraven pri omari zibelka, v njej deklica 2 leti stara v znak ležeča s preklanimi ustmi globoko dolj do ustnih kostnih sklepov in z rano na levih roki.

V drugi sosednji sobi pri zidu srednja otročja postelja, na njej mati z dvakrat

preklano glavo na blniku, z rato med uhom in edno na ramenu, sključena leži z obrazom v posteljo obrnjena, zraven nje 4 letna deklica v znak ležeča s preklanimi ustmi kakor prva in z rano na levih roki.

Drugade ni mogoče soditi, kakor da je bil zločin izvršen v hipti blažnosti in bohnosti očetovej.

Druži dopis.

Iz Sv. Lucije na Mostu. Zverinski čin. Kragelj Franc h. št. 34 iz Modrejce je v noči od 27. do 28. t. m. sè sekiro ubil svojo 4 mesece nosečo ženo in dva otroka. Ena deklica je imela 4 leta, druga 2 1/2 let. Motiv zločina je ljubosumnost. Po dovršenem činu je zločinec hiš zaklenil ter se sam javil sodniji v Tolminu. Ta povsem žalostna tragedija je vzbudila veliko senzacijo med ljudstvom.

O nesrečnemu Franemu Kragelu pravijo, da je podvržen nagli jezi ter se vede kot zbesn, kadar se ujezi. Pravijo, da je boljen ter da je bil v hiši večkrat prepričan.

Sokolski vestnik.

Priprave za vsesokolski zlet v Prago so v polnem teklu. Stavbe za telovadnišče in za prizor iz Marathona so izvršena. Pridlašajo se gostje, tekmovalci, telovadke. Dosedaj se je prijavilo 5000 telovadk, tekmovalcev že 3091, virst za nižji oddelok 355, za višji 37, tekmovalcev za prvenstvo Slovanskega Školskega krog 70. To je že dosedaj velikansko število. Francozi se pripeljejo s posebnim vlakom iz Pariza. Ministerstvo železnic je dovolilo vsem zletnikom na državnih železničnih poti počusti 33%. Izšla so že navodila za zlet, za tekme, vse podrobnosti so že natančno določene. Vstopnice (100.000) so že pošte, tista se jih 25000 novih. Zletna pisarna ima ogromnega dela. Nekaj novega na zletu bo nastop učencev ruskih šol dne 28. junija.

Zveza narodnih društev.

Gradische pri Renčah. — Pevsko in bračno društvo na Gradische vzida dne 23. junija t. l. »ominsko ploščo pesniku Silvemu Gregorčiču na hišo, v kateri je bil. Prosil se, da bi bratska društva v gorški okolici ne pripeljala istega dne veselje? Natančneje vspored te ljudske slavnosti se objavi pozneje. Odbor.

Bračno in pevsko društvo »Zora« v Kostanjevici pričadi v nedeljo dne 14. aprila veselico. Vzpored probčimo prihodnjie.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Goriči. — Na večkratno vprašanje gg. članov, kjerat se bo vršil izlet v Italijo, se jim ujedno naznamna, da bodo isti v prvi voltovi seji določeni kar se potem pravocasno objavi. Oni, ki nimajo podpisanih legitimacij za 1. 1912, naj jih blagovolje vposlati ali prinesi predsedniku društva za podpis.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Vseji 28. t. m. je bil zanimiv eksponent trgovinskega ministra Rössler in govor ministra javnih del Trnka, Trgovinski minister dr. v. Rössler je pokazal na velik razvoj, ki ga ima Francija in Nemčija zahvaliti vodnim cestam, in je izjavil, da so vodne ceste tudi za Avstrijo brez pogoja potreba (Zivahn pohvata), pri čemer ne smejo biti merodajni malenkostni interesi. Novača o vodnih cestah može niti drugoga, kakor podeliti določeni kredit za določeni čas za izvedbo gradenj. Od kredita, določenega zakonom o vodnih cestah iz leta 1901 ostane koncem 1912 bržkone še 117 milijonov K neporabljenih, tako, da bo vladu po dovolitvi v noveli zahlevanih 193 milijonov K razpolagala s skupno sveto 310 mil. K.

Minister za javna dela Trnka je obširno razpravljal predlog. Govoril je počitljivo o namenitvah rečnih uravnavah in je naglašal sosebno, da bo vladu po možnosti enakomerno uvaževala tudi vodno-gospodarske želje alpskih dežel, izlasti povisite milijonacijske fornde ter druge državne vodno-gospodarske dotacije.

Nadale je minister povdral, da se ima potrošiti za upravljavo Soče, Tera, Idrije in Vipave 11 milijonov kron. Na Krasu se vladu poglavljivo bavi z vprašanjem, kako bi te krate preskrbeli z vodo.

Minister je v imenu ministra za poljedelstvo izjavil, da ustvari vladu že v kratkem podlago, da se primorski Kras v vedenju obsegu preskrbi z vodo, a ministerstvo za javna dela se pa bavi z vprašanjem, da se preskrbi z vodo tudi Istro. Končno je omenil minister, da je posebna programna točka vlade tudi, da dvigne Dalmacijo na vodno-gospodarskem polju. Včeraj je bil izvoljen za vodocestno predlogo poseben iz 53 članov sestavljen vodnogospodarski odsek.

Zbirnica je sprejela predlogo o odstranitvi kaznirosti pri kršenju kontraktov, je prišla v razpravo spremembu § 74. obret, nista. Predloga je sprijeta. Predvsem je zasedanje je s tem končano.

Postanci južnih dežel proti vodocestni predlogu. — 28. t. m. se je vršilo množstveno zborovanje poslancev južnih dežel. Za stopane so bile naslednje dežele: Stajersko, Kranjsko, Korosko, Predalrsko, Istra, Trst in Gorica ter Dalmacija. Namenzborovanja je bil, da poslanci zavzamejo k vodocestni predlogi jasno določeno stališče in precizirajo svoje zahteve.

Navzoči ministrski predsednik grof Stürgkh je izjavil, da vložitev vodocestne predloga še nikdar ne pomenja zapostavljanja vodnogospodarskih potreb južnih dežel. Nasproti predloženemu generalnemu programu mora vladu povdarijati, da vladu stopi v pogajanja s posameznimi krontovinami. Sedaj pa vladu še ne more dati preciznega odgovora. Glede posameznih točk generalnega načrta Pantza bo vladu v temu zakonu omogočeno zavzeti primerno stališče.

Poslanec Hoffmann-Wellenhof je izjavil, da odgovor ministrskega predsednika ni zadovoljil: južne dežele se čutijo zanemarjene v vodnogospodarskih potrebah in predlagajo resolucijo, v kateri izrekajo poslanci južnih dežel brez razlike na politično smer izrecno nado, da bo vodnogospodarsko vprašanje južnih dežel vladu primerno rešila. K tej resoluciji je posl. dr. Šusteršič stavil še dodatni predlog: 1) generalni vodnogospodarski program posl. Pantza za južne dežele se sprejme za podlago, 2) vsi poslanci južnih dežel se izrekajo za solidarno postopanje, 3) izvoli naj se izvrševalni odbor, ki naj vodi na podlagi generalnega programa z vladu pogajanja. Vse točke predloga so bile spresete. V odboru so bili izvoljeni: za Kranjsko: dr. Šusteršič, za Stajersko: Pantz, Markhi, Korosec, za Trst: Pitacco, za Gorisko: Bugatto in Fon, za Istro: Rizzi in Laginja ter za Dalmacijo: Ivčević in Dulibić.

Razne vesti.

Velikanski požar je izbruhnil v vasi Trozlena na Ogrskem ter uničil okoli 300 hiš. Škode je poldružni milijon. Zgorel je tudi en človek.

Pravec strog je bil z vojaki nemški sotnik Reetsch v Osterode na Pruske. Ko se je sprehajal po dvorišču vojašnice, ga je ustrelil vojak Entersleben, nato je ustrelil še sebe.

Ukradeni kanoni. — Iz ruske trdnjave Petropavlovsk, kjer so zaprti politični zločinci, je izginilo 5 kanonov. Preiskava je ostala brez uspeha.

Dalej na 4. strani.

Razprodaja se po nizki ceni 2 opravi za Salon ali pa sobe v najboljšem stanu.
Polžve se v ulici Ponte Isonzo 39.

Požar v Carigradu. — Palača ministra zunanjih poslov v Peri je popolnoma zgorela. Palača se nahaja poleg mestškega poslanstva.

Ponarejevalci denarja na Rumunskem in Bolgarskem. — Kakor naznamajo iz Bukarešta, so prišli na sled ponarejevalcem denarja. Vodja ponarejevalcev je neki risar Bankov; prijeli so tudi nekoga bankčnega uradnika Vilko, ki je sežgal bankovcev za 300.000 frankov, predno so preiskali njegovo stanovanje.

Prostori za poljubovanje na kolodvoru v Newjorku. — »Newjork Central Railway Company« gradi nov kolodvor, ki se bo oziiral na vse najmodernejše zahiteve; na tem kolodvoru bo pa tudi najnovejše, nameč prostori za poljubovanje. Poljubovanje na kolodvorih pri dohodu in odhodu je delalo težave in zaprekje v prometu. Temu hoče odpomoči newjorška družba s tem, da postavi posebne prostore s posebnimi oddelki, kjer se bodo poslavljajoči se lahko poljubovali, kolikor bodo hoteli. Vsi ti prostori imajo okna na tir obmjenja, tako da ne bo treba nikomur zahuditi vlačka, ker bo videl natančko, kdaj je odhod.

Mati in hči sta skočili v Dravo. — Iz Osijeka poročajo, da je skočila v Dravo 32 letna žena učitelja Jurija Rožiča. S seboj je potegnila svojo hčerkko. Uzrok samomora ni znan.

Odvetnik defravdant in pozigalec. — Fobegnij je odvetnik dr. Fried iz Slatine. Poneveril je denar svojih klijentov. Sodnija je zapečatila njegovo pisarno. Pred preiskavo pa je videla, da so pečati zlonamjeni. Odvetnik je odnesel vse najboljše reči in znaki so bili tu, da je hotel začgati.

Največja ladja na svetu. — Ta ladja se bo imenovala »Imperator«, dolga bo 268 m, široka 30 m, globoka 19,2 m do krova, višina do jambora znaša 75 m; vsebina prostora 50.000 registrnih ton: osobja bo štela ladja 1600; 5000 pasažirjev dobri v njej prostora. Razni prostori bodo služili za reprezentacije, v družabne svrhe itd. Ladja zgradi Hamburg-Amerika-Linie; namen ladje, osebnega parnika, je, nuditi amerikanskim milijardarjem prijetno in njih dostoju vožnjo v Evropo in domov.

Umetnost.

Poljaki so sestavili odbor, kateremu načeljujeta poljski minister pl. Dlugosz in slavni pisatelj Henrik Szienkiewicz, da omogočijo izvršitev velikega spomenika, ki ga je modeliral znani mladi poljski slikar Szymanowski. — Spomenik, česar model je že imponantan, nazivljajo »Sprevod«, ker predstavlja v velikem spredvodu vse figure iz slavne poljske zgodovine. Postavijo ga na gradu Vavelu, starem gradu poljskih kraljev, stal pa bo nad dva milijona kron. Ta svota je že sedaj zagotovljena. Tako skrbe Poljaki za svojo umetnost, naša po sili inteligenca pa pusti Bernekarja, kiparija grandiozne intitucije, delati pri dunajskih štukaterjih, da ne umre gladi.

Continental

je najboljši pisalni stroj. Primerjajte in prepričali se boste, da je to res.

Zastopstvo in zaloge tvrdke Wanderer-Werke akc. družba v Ahenmitz-Schönau

Ant. Ed. Roeper — Gorica

Magistratna ulica št. 15.

Dobi se vse stroje za pisarne in druge potrebštine.

Podružnica

— Delniška glavnica K 8,000,000. —

PODRUŽNICE:

Celje, Celovec,

Gorica, Sarajevo,

Split, Trst

Male oglasi.

Najmanjša pritojbljina stane 60 vin. Ako je oglas obveznejši, se računa za vsako besedo 3 vin.

Pravljivo je inserirano za trgovce in obrtnike, katerih se deluje šele v mestu njihovega posna, ker nikjer ve levarirajo. Skoda na majhna.

JAKOB ŠULIGOJ, urar v Gorici, Gosposka ulica št. 25 priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preiznihil ur ter razne srebrene in zlate predmete kakor verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Vino kalno, motno, zavreto se popravi in šestih. Uzorec je prinesi s str. — Naslov pove naše upravnštvo.

Meblovana soba s prostim vhodom se odda na Kornu št. 11, I. nad. Vprašati je istotam.

Nanut & Bregant autorizovana stavbena tvrdka v Gorici ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vse stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in koladvadje po najnižjih cenah.

Pomladanska sezona 1912.

Došla je velika izbira pomladanskega in poletnega blaga.

Krasne novitete v damske in možke oblekah.

Prepričajte se in oglejte si izložbe in zalogo narodne tvrdke

Ivančič & Kurinčič GORICA Gosposka ulica št. 11.

Uzorci poštnine prosti proti vratitvi.

V najem se odda event. tudi proda hišo v Bohinjski Bistrici

v kateri se nahaja mesnica in trgovina z mešanim blagom.

Hiša leži tik poslopja kamor se nastoji v kraškem vojaki. — Natančnejša pojasnila daje lastnik Ivan Rabič, Bohinjska Bistrica št. 48.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA Jos. Verdi tekalische št. 32.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Ljubljanske kreditne banke

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vloge na knjižice obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$, vloge v takočem računu po dogovoru.

— Delniška glavnica K 8,000,000. —

PODRUŽNICE:

Celje, Celovec,

Gorica, Sarajevo,

Split, Trst

Zarad rodbinskih razmer se opusti sodovičarsko obrt.

Na prodaj so stroji in več tisoč šifonovih steklenic in drugo.

— Vprašanja na upravnštvo lista.

„Tribuna“ „Splinda“ najlažja duokolesa amerikanskega tipa so došla v

:: velikanskem :: številu v Gorico, Stolno ul. št. 2-4.

Simon Praprotnik,

tavbeni in pohištveni mizai

v Ljubljani.

Jenkova ulica štev. 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih **čmar za led** v poljubnih velikostih, za pivovarne, restavracije, trgovine z delicatesami, mlekarne itd. po najnižjih cenah. Tudi inja v zalogi veliko **okroglih ortnih miz** za gostilne in restavracije.

Točna postrežba. Na zahtevo ceniki zastonj in poštnine prosto na razpolago.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velička zaloga =

= oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Malfete, Bari in Nic. s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 1'04, 1'12, 20, 1'23, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2—, 2'40,

za luči pa 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

ELEGANTEN in TRPEŽEN je pravi PRIMA-kačukov podpetnik.

Varstvena znamka: „Sidre“ Šink. in Capsici comp. Nadomestek.

Anker Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1'40 in 2— se dobijo po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatijah z našo varstveno znamko „sidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA pri „zlatem lovu“ v Pragi isabellagasse štev. 5 nova. Označeno razpolijanje.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—